education

Department:
Education
REPUBLIC OF SOUTH AFRICA

NATIONAL SENIOR CERTIFICATE

GRAAD 11

GESKIEDENIS V2

EXEMPLAR 2007

HIERDIE RIGLYNE VIR NASIEN BESTAAN UIT 16 BLADSYE.

Copyright reserved

1. BRONGEBASEERDE VRAE

DIE NASIEN VAN BRONGEBASEERDE VRAE
• By die nasien van alle brongebaseerde vrae moet krediet toegeken word vir enige ander geldige en toepaslike standpunte, argumente, bewyse of voorbeelde. • By die toekenning van punte moet seker gemaak word of daar aan die vereistes van die vraag voldoen is of nie. • In hierdie riglyne vir nasien word die vereistes van die vraag(vaardighede waaraan aandag gegee moet word) sowel as die vlak van vraagstelling aangedui in kursiefgedrukte skrif.

VLAKKE VAN BRONGEBASEERDE VRAE	
VLAK 1 (V 1)	• Onttrek die toepaslike inligting en data uit die bronne • Organiseer die inligting logies • Verduidelik geskiedkundige begrippe
VLAK 2 (V 2)	• Kategoriseer gepaste/relevante inligtingsbronne wat verskaf word om die vrae wat geopper word, te beantwoord • Ontleed die inligting en data wat uit die bronne versamel is • Evalueer die inligtingsbronne wat verskaf word om die gepastheid van die bronne vir die taak te evalueer • Gebruik geskiedkundige begrippe om inligting oor 'n tydperk of vraagstuk te struktureer
VLAK 3 (VL 3)	• Ontleed die sosio- ekonomiese en politieke magsverhoudings wat in samelewings werksaam is • Verduidelik die verskillende interpretasies en perspektiewe van geskiedkundige gebeure en hoekom mense in 'n bepaalde geskiedkundige konteks op 'n bepaalde manier opgetree het • Hanteer en maak afleidings uit kwantitatiewe data

2. UITGEBREIDE SKRYFWERK

- NASIENERS MOET DAAROP LET DAT DIE INHOUD VAN DIE ANTWOORD GELEI SAL WORD DEUR DIE HANDBOEKE WAT BY ‘N SPESIFIEKE SENTRUM IN GEBRUIK IS.

- KANDIDATE MAG ENIGE ANDER TOEPASLIKE INLEIDING OF SAMEVATTING HE AS DIT WAT INGESLUIT IS BY ‘N RIGLYN VIR NASIEN VAN ‘N SPESIFIEKE OPSTEL.

- IN DIE ASSESSERING VAN DIE BRONGEBASEERDE VRAE MOET KANDIDATE KREDIET KRY VIR ENIGE ANDER RELEVANTE ANTWOORD.

Globale assessering van opstelle

Die opstelle sal holisties(global) geassesseer word.Hierdie benadering vereis dat die opvoeder die totale produk as ‘n geheel sal bepunt sonder om die samestellende dele te merk.Hierdie benadering moedig die leerder aan om ‘n individuele mening aan te bied deur gebruik te maak van geselekteerdr feitlike bewyse om ‘n argument te ondersteun. Van die leerdersal nie verwag word om slegs “ feite” uit te spoeg om sodoende ‘n hoe punt te behaal nie. Dit sal leerders ook ontmoedig om “ modelantwoorde” voor te berei en dit dan te reproduseer, sonder inagneming van die spesifieke vereistes van die vraag. Die holistiese nasien van opstelle gee krediet vir leerders se mening.Holistiese assessering, anders as inhoudgebaseerde nasien, penaliseer nie taalontoereikendhede nie, aangesien die klem op die volgende val:

- Die konstruksie/ daarstel van ‘n argument;
- Ie toepaslike selleksie van feitelike bewyse om so’n argument te ondersteun; en
- die leerder se interpretasie van die vraag.

Assesseringsprosedures van ‘n opstel

1. Hou die sinopsis in gedagte wanneer die opstel nagesien word..

2. Met die eerste deurlees van die opstel moet regmerkies toegeken word vir ‘n relevante inleiding (in riglyne vir nasien/memorandum aangebring met ‘n “bullet”) vir elke hoofmoment (in riglyne vir nasien memorandum aangedui met ‘n “bullet”) ‘n relevante slotopmerking(in riglyne vir nasien memorandum aangedui met ‘n “bullet”) bv. In ‘n antwoord met 5 hoofmomente sal daar 7 regmerkies wees..

3. Die volgende addisionele simbole kan ook gebruik word::

    - inleiding, hoofaspekte en slotopmerking nie behoorlik gekontekstualiseer nie

- verkeerde stelling ———————
- irrelevante stelling | | | |
- herhaling **R**
- analiseer **A**√
- interpretasie 1√

4. Met die eerste deurlees van die opstel word daar ook bepaal in watter mate die hoofmomente gedek is en die inhoudsvlak (op die matriks) word toegeken..

I	VLAK 3	

5. Die tweede deurlees van 'n opstel sal die vlak (op die matriks) van die aanbieding bepaal..

I	VLAK 3	
A	VLAK 1	

6. Ken 'n finale simbool en punt met behulp van die matriks toe.

I	VLAK 3	B+
A	VLAK 1	39

DIE MATRIKS

Die kriteria waarvolgens die opstel geassesseer sal word, is m.b.v'n matriks georden en die matriks sal gebruik word vir die toekenning van 'n simbool aan 'n opstel Beide die inhouds- en aanbiedingsasse is in agt vaardigheidsvlaqkke verdeel. Elke vlak het sy kriteria wat gebruik sal word om 'n opstel te assesseer.

Graad 11 uitgebreide skrywe matriks

AANBIEDING INHOUD	**VLAK 7** Baie goed beplande en gestruktureerde opstel.Goeie sintese van inligting. Ontwikkel argumentt.Baie goie gebruik van getuienis om die argument te ondersteun	**VLAK 6** Goed beplande en gestruktureerde opstel.Sintetise van inligting Ontwikelkel argument.Gebruik getuienis om die argument te ondersteun.	**VLAK 5** Skrywe gestruktureed Ontwikkel argument. Getuienis gebruik om argument te ondersteun.	**VLAK 4** Duidelike poging om argument te ontwikkel.Getuienis tot 'n groot mate gebruik om argumemt te ondersteun.	**VLAK 3** Poging aangewend om die inligting in 'n argument te vormGetuienis nie goed gebruik om argument te ondersteun nie.	**VLAK 2** .In groot mate beskrywend Baie skrale poging om argument te ontwikkel..	**VLAK 1** Antwoord glad nie goed gestruktureerd nie.
VLAK 7 Vraag ten volle beantwoord. Inhoudseleksie ten volle relevant tot gedagterigting wat gevolg is..	27-30	24-26					
VLAK 6 Vraag is beantwoord inhoud relevant tot gedagterigting wat gevolg is..	24-26	23	21-22				
VLAK 5 Vraag grotendeels beantwoord. Inhoud toerreikend en relevant..		21-22	20	18-19			
VLAK 4 Vraag herkenbaar. Gebreke t.o.v. inhoud.I rrelevante inhoud.			18-19	17	15-16		
VLAK 3 Feite hou nie altyd verband met die vraag nie.Weglatings..				15-16	14	12-13	
VLAK 2 Inhoud skraal.Vraag ontoereikend beantwoord.					12-13	11	9-10
VLAK 1 Vraag nie beantwoord nie. Inhoud ontoereikend. Meestal nie relevant nie.						9-10	0-8

VRAAG 1: WATTER INPACT HET EUGENETKA OP PSEUDO-WETENSKAPLIKE RASSISME GEHAD?

1.1.1 *[Definisie van begrip – V1 - LU2; AS1]*

- Eugenetika is ‘n wetenskap- die ideal va die vervolmaking van die menslike ras.Verbeter en ontwikkel die ingebo kwaliteit van die menslike ras.

(1 x 2) (2)

1.1.2 *[Interpretasie van bewyse -- V3 – LU3; AS3]*

- Nee – Dit diskrimineer op grond van ras en meng in met die natuurlike proses.

(2 x 2) (4)

1.1.3 *[Interpretsie van bewyse -- V3 – LU1; AS3]*

- Die doel is om elke groep deur middel van sy beste monster (spesimen) te verteenwoordig- dus bydra tot die volgende generasie.

(1 x 2) (2)

1.1.4 *[Evaluasie van bewyse – V2 – LU3; AS1]*

Stem saam

- Dit is beter om gesond as siek te wees ,kragtig (fors) eerder as swak

Stem nie saam nie

- Die natuurlike proses het geen bystand nodig om diemens te steun nie (2 x 2) (4)

1.2.1 *[Interpretasie van bewyse uit Bron 1B – V3 – LU1; AS3]*

- Die illustrasie bewuys dat Eugenetika alle menslike behoeftes omvou
- Eugenietika is die bron van alle aspekte van die lewe (2 x 2) (4)

1.2.2 *[Evaluasie van bewyse – V2 – LU1; AS4]*

Akkuraat

- As die die doel van eugenetika is om beheer oor die mens uit te oefen dan bied die boom koelte en voedsel (2 x 2) (4)

1.2.3 *[Evaluasie van bewyse – V2 – LU1; AS4]*

- Ja –deur met die natuurlike proses in te meng sal hulle ‘n beter en meer harmonieus samelewing kan skep, want hulle sal die uitslag van die geboorte van die kind ken
- Dit is beter om gesond as siek te wees , kragtig(fors) as swak- dit sal produktiwiteit en doeltreffendheid verbeter (2 x 3) (6)

1.2.4 *[Interpretasie van bewyse -– V3 – LU3; AS1&3]*

- Woedend
- Gramskap
- Verongelyk voel aangesien hulle verwerp is (enige 2 x 2) (4)

1.3 *[Vergelyk inligting in Bronne 1A en 1B – V3 – LU3; AS1]*

- Beide bronne is ‘n voorstander van die meester of superras
- Beide bronne ondersteun die teorieë van eugenetika (2 x 2) (4)

1.4.1 *[Gebruik bewyse om argument te formuleer uit Bron 1D – V3 – LU3; AS1/3]*

- Hitler het baie van die idees van eugenetika vir sy rasse teorieë gebruik.Hy het in Mein Kampf oor sy idees van die meesterras geskryf.

(1 x 2) (2)

1.4.2 *[Interpretasie van bewyse uit Bron 1D – V3 – LU3; AS1/3]*

- Eugenetika beweging belangrik om mense van dieselfde ras bymekaar te hou; toesig te hou oor hulle groei deur die sterker en beter monsters(spesimen) te bewaar.

- Eugenetika beweging nadelig in die stryd teen die natuur ten opsigte van die meng van verskillende rasse en natuurlike verhoudings. (2 x 2) (4)

1.5 *[Vergelyk inligting in Bronne 1A en 1C – V3 – LU3; AS1/2]*

- Eugenetika het in samewerking met die natuur gewerk om te verseker dat die sterkste rasse die mensdom sal verteenwoordig.(Eugenetika se ideaal was die vervolmaking van die menslike ras) Hitler het die teorieë` gebruik om sy meeseterras plan in werking te stel.Hitler wou die natuurlike proses van die natuur bespoedig en sodoende die bestaan van die suiwerste rasse- elemente verseker.

1.6 **UITGEBREIDE SKRYWE**

1.6.1 *[Analise, sintese en die vermoë om 'n samehangende argument te formuleer gebaseer op bewyse – V3 – LU3; AS1,2, 3 &4]*

Leerders behoort die volgende in hulle antwoord in te sluit:

SINOPSIS

Kandidate moet kan bewys hoe die Eugenetika teorie bygedra het tot Hitler se geloof in die Meesterras of 'Herrenvolk' ideologie.Relevante voorbeelde moet gebruik word om hulle argumente te ondersteun..

HOOFASPEKTE

Inleiding: Kandidate moet klem lê op die invloed wat eugenetika op Hitler se denke gehad het..

UITBREIDING

- Beklemtoon die konsep van die meesterras- Ariese ras
- Moedig Duitse vrouens aan om geboorte te gee aan meer babas
- 'Volksgemenscharf' (Eenheid van die Duitse Volk)- werk vir die volk
- Verpligte sterilisasie vir verstandelike gestremdes en gevaarlike misdadigers.
- Goedkeuring vir massa moorder
- Vergassing- word as genadedood beskryf
- Beleid van sistematiese vervolging.
- Beleid van volksmoord
- Enige ander relevante antwoord

- SAMEVATTING:Kandidate moet die gedagterigting saamvat deur klem te lé op die bydrae wat Eugenetika tot Hitler se ideologie gemaak het.

(30)

OF

1.6.2 *[Interpretaie, analise en sintese van bewyse uit alle bronne- V3 – LU3; AS2,3 & 4]*

Kandidate moet die volgende in hulle antwoord insluit:

- DIe boom simboliseer die bron van menslike ontwikkeling
- Moedig Duitse vrouens aan om geboorte te gee aan meer babas .
- Ariese ras die meesterras
- Beskerm en beveilig die voortbestaan van suiwer bloed
- Vryheid en onafhanklikheid van die vaderland
- Beleid van volksmoord
- Enige ander relevante antwoord

Gebruik holistiese matriks om 'n punt toe te ken.

VLAK 3	• Onttrek relevante inligting uit bronne • Handhaaf samehangende argument. Aanbieding logies en gestruktureed. • Bespreking goed beplan en saamgestel • Bespreking gebaseer op inligting uit al die bronne • Samevatting is goed gestruktureed.Gebruik inligting uit al die bronne	**Punte: 14 – 20**
VLAK 2	• Onttrek meestal relevantebewyse uit bronne • Mate van struktuur in bespreking • Tekens van samehang en logies vloei in bespreking • Onttrekte inligting het tot groot mate verband met die vraag • Gebruik bronne om tot 'n gevolgtrekking te kom	**Punte: 7 – 13**
VLAK 1	• Kan nie relevante bewyse uit bronne onttrek nie • Bespreking bevat geen duidelike plan nie. Onsamehangend. • Gebruik bewyse uit bronne op 'n baie elementere wyse om argument te vorm • Samevatting ontbreek	**Punte: 0 – 6**

(30)

[75]

VRAAG 2: HOE HET AFRIKA HULLE ONAFHANKLIKHEID VAN KOLONIALE BEHEER VERKRY?

2.1.1 *[Analise van bewyse uit Bron 2A – V1 – LU1; AS3]*

- Moet Nkrumah uit die tronk ontslaan word of nie
- Die invloed van Kwame Nkrumah op die verkiesingsproses in Ghana
- Nkrumah ‘n bedreiging vir Brittanje se konstitusionele hervormings proses

(enige 2 x 2) (4)

2.1.2 *[Evalueer inligting uit Bron 2A – V3 – LU1; AS3/4]*

- Nkrumah het Britse koloniale beheer uitgedaag
- Nkrumah het baie burgerlike weerstand teen Brittanje georganiseer
- Nkrumah ten gunste van ‘n sosialistiese politieke stelsel na onafhanklikheid
- Nkrumah was selfversekerd, ‘n goeie spreker en radikale leier wat ‘n spoedige einde aan Britse koloniale beheer wou gehad het

(2 x 2) (4)

2.1.3 *[Onttrek inligting uit Bron 2A – V3 – LU1; AS2]*

- Om deel te kan neem aan die opkomende verkiesing
- Om te kan organiseer en meer effektiewe beplanning vir die opkomende verkiesings
- Die politieke party het ‘n wettige organisasie geword met ‘n stel reels, beginsels en manifes- belangrike vereistes vir enige politieke party om ‘n suksesvolle verkiesings- veldtog te loods (2 x 2) (4)

2.1.4 *[Interpretasie van bewyse uit Bron 2A – V2 – LU3; AS1]*

- Mense opgesweep om ‘n einde te maak aan Britse koloniale beheer
- Om te veg vir ‘n onafhanklike Ghana
- Na die onafhanklikheid van Ghana sou maatskaplike\ politieke\ ekonomiese vryheid volg

(2 x 2) (4)

2.1.5 *[Onttrek bewyse uit Bron 2A – V1 – LU1; AS4]*

- Konstitusionele hervormings proses gebruik
- Brittanje wou leiers soos Danquah koöpteer sodat hy die verkiesing kon wen om sodoende die besluitnemings proses in Ghana beinvloed
- Dit sou beteken dat Ghana indirek deur Brittanje regeer word. (enige 2 x 2))

2.1.6 *[Evaluasie van bewyse uit Bron 2A – V2 – LU3; AS1/2]*

(a) Nkrumah was opgewonde oor die verkiesings uitslae.Nkrumah het besef dat hy die leier van Ghana sou word. (1 x 2)

(b) Arden-Clarke was bekommerd omdat Nkrumah se party die verkiesing gewen het

Arden-Clarke moes besluit of hy Nkrumah sou ontslaan sodat hy in Ghana se nuut verkose regering kon deelneem (1 x 2)

2.1.7 *[Interpretatsie van bewyse uit Bron 2B –V3 – LU3; AS2/3]*

- Belangerike rol gespeel in Ghana se onafhanklik wording
- Afrika nasionalisme het Nkrumah se denke beinvloed en dus het hulle op onafhanklikheid van Brittanje aangedring (2 x 2) (4)

2.2.1 *[Verduideliking van begrippe in Bron 2B – V2 – LU2; AS1]*

(a) 'Winde van veranderinge' – einde van koloniale beheer.Hierdie verandering sou die politieke stelsel in Afrika lande na onafhanklikheid be-invloed. (enige 1 x 2) (2)

(b) Swart nasionalisme – Afrika wou onafhanklik wees en deur Swart mense regeer word.(Leiers moes uit Afrika kom) Die invloed van swart nasionalisme sou ook 'n impak gehad het op ander Afrika lande wat onafhanklikheid van koloniale beheer verlang het. (enige 1 x 2) (2)

2.2.2 *[Interpretasie van bewyse uit Bron 2B – V3 – LU1; AS1/3]*

- Die spotprenttekenaar se weergawe van gebeure in Afrika gedurende die 1960s is akkuraat.
- Die meeste Afrika lande het onafhanklik geword bv. Kongo, terwyl ander soos Zimbabwe (Rhodesië) en Suid- Afrika nog vir onafhanklikheid en vryheid van koloniale beheer geveg het. (2 x 2) (4)

2.2.3 *[Interpretasie van bewyse uit Bron 2B – V3 – LU3; AS2/3]*

- Suid-Afrika onder 'n blanke minderheids regering
- 'Privaat bly buite' – apartheid regering nie bereid om buite inmenging in Suid-Afrika toe te laat nie. (2 x 2) (4)

2.3 *[Interpretatsie van bewyse uit Bron 2B – V3 – LU3; AS1/2]*

- Bronne 2A en 2B nuttig maar inligting beperk
- Meer relevante bronne nodig om inligting te verskaf oor die redes hoekom Afrika lande onafhanklik geword het.
- Indien 'n historikus 'n meer objektiewe en in-diepte studie wil maak moet hy toegang tot meer relevante en gedetailleerde inligting hê
- Enige ander relevante siening om die argument te staaf (5)

2.4 **UITGEBREIDE SKRYWE**

2.4.1 *[Analise, sintese en die vermoë om 'n samehangende argument te formuleer gebaseer op bewyse – V3 – LU3; AS2,3 & 4]*

Kandidate moet die volgende in hulle antwoord insluit

SINOPSIS
Kandidate moet die interne en eksterne faktore wat daartoe bygedra het dat Afrika- lande onafhanklikheid van koloniale beheer gekry het, bespreek.

HOOFASPEKTE

Inleiding: Kandidate moet die verskillende faktore wat bygedra het tot Afrika se onafhanklikheid bespreek

UITBREIDING

Fokus op die rol van <u>eksterne faktore soos:</u>

- Impak van die Tweede Werêldoorlog
- Aangemoedig deur die VVO se Verklaring van die Regte van Mense
- Onafhanklikheid in Asië bv. Indië
- Pan – Afrikaanse konferensie in Manchester het die weg gebaan vir
- Onafhanklikheid in Afrika
- Idees oor demokrasie groei na Swart mense terug keer na die WWII
- Groei van politieke partye

Fokus op die rol van <u>interne faktore</u> soos:

- Koloniale regering het Swart mense aan westerse idees, politieke en gestel
- Onderwys- dra by tot die groei van 'n nuwe opgeleide Swart elite
- Eis vryheid en gelykheid
- Tdie rol en invloed van sendingskole
- Idees oor Pan – Afrikanisme groei
- Enige ander relevante antwoord

SAMEVATTING: Kandidate moet die argument saamvat deur te verwys na die faktore wat dit moontlik gemaak het vir Afrika om onafhanklik te word

(30)

Gebruik die matriks op bladsy 5 van hierdie document om die opstel te assesseer

2.4.2 *[Interpretasie, analise en sintese van bewyse uit al die bronne V3 – LU3; AS2,3 & 4]*

kandidate moet na die volgende in hulle verslag verwys:

- Nkrumah speël leidende rol

- In opstand gekom teen Britse koloniale beheer
- Eis onmiddellike selfregering
- Die massa aangemoedig om in opstand te kom teen koloniale regering
- Vir vryheid geveg
- Stig politieke party om koloniale beheer uit te daag
- In die tronk gesit oor sy optrede
- Wen die eerste verkiesing in Ghana
- Enige ander relevante antwoord

Gebruik holistiese matriks om 'n punt toe te ken.

VLAK 3	• Onttrek relevante inligting uit bronne • Handhaaf samehangende argument. Aanbieding logies en gestruktureed. • Bespreking goed beplan en saamgestel • Bespreking gebaseer op inligting uit al die bronne • Samevatting is goed gestruktureed.Gebruik inligting uit al die bronne	**Punte: 14 – 20**
VLAK 2	• Onttrek meestal relevantebewyse uit bronne • Mate van struktuur in bespreking • Tekens van samehang en logies vloei in bespreking • Onttrekte inligting het tot groot mate verband met die vraag • Gebruik bronne om tot 'n gevolgtrekking te kom	**Punte: 7 – 13**
VLAK 1	• Kan nie relevante bewyse uit bronne onttrek nie • Bespreking bevat geen duidelike plan nie. Onsamehangend. • Gebruik bewyse uit bronne op 'n baie elementere wyse om argument te vorm • Samevatting ontbreek	**Punte: 0 – 6**

(30)
[50]

VRAAG 3:HOE HET DIE VRYHEIDSMANIFES 'N DOKUMENT VAN DIE MENSE IN DIE STRYD TEEN APARTHEID GEWORD?

3.1.1 *[Definisie van begrip – V1 - LU2; AS1]*

- Beleid om rasse te skei
- Enige ander relevante antwoord (enige 1 x 2) (2)

3.1.2 *[Onttrek relevante inligting uit bron – V1 – LU1; AS1]*

- Grond
- Onderwys
- Belasting
- Kos
- Vryheid
- Beter werks omstandighede
- Beter geriewe vir mynwerkers

(enige 1 x 3) (3)

3.1.3 *[Interpretasie van bewyse – V2 – LU3; AS2/3]*

- Die meerderheid van die mense ingedruk op 'n klein stukkie grond
- Die Suid-Afrikaanse regering het 'n baie klein stukkie grond vir die meerderheid op sy gesit
- Enige ander relevante antwoord (2 x 1) (2)

3.2.1 *[Definisie van begrip – V1 - LU2; AS1]*

- Besluit
- Voorstel
- Besluit
- Verklaring
- Dekreet (enige 1 x 2) (2)

3.2.2 *[Interpretasie van bewyse – V3 – LU3; AS2]*

- ALLE mense kon eise indien
- Mense van alle vlakke van die samelewing kon eise indien (2 x 2) (4)

3.2.3 *[Interpretasie van bewysse – V2 – LU2; AS2]*

- Mense was nie aan vrye spraak gewoond nie
- Daar was 'n verskeidenheid van eise
- Enige ander relevante antwoord (2 x 2)(4)

3.2.4 *[Bepaal bruikbaarheid van bewyse - V2 – LU3; AS4]*

Bruikbaarl

- Alle mense was betrokke by die indien van eise
- Eise het verskil na gelang van mense se behoeftes
- Eise het van ver en wyd gekom

Nie bruikbaar

- Bevooroordeeld
- Hierdie is slegs die weergawe van een persoon wat die opstel van die Vryheidsmanifes ondersteun het (2 x 2) (4)

3.3 *[Vergelyk bewyse in Bronne 3A en 3D – V3 – LU2; AS3]*

- Die eise wat in Bron 3A gemaak word, word op die die plakkate, wat deur die afvaardiging in Bron 3D gedra word,uitgebeeld
- Bron 3A – Vryheid; onderwys
  Bron 3D – Weerspieë hierdie eise (2 x 2) (4)

3.4.1 *[Ondersoek bewyse in Bronne – V2 – LOU; AS4]*
Kandidate kan of Bron 3D of Bron 3E of albei kies - hulle moet net hulle antwoord kan verdedig.
- Bronne wys mense byeen
- Bronne wys verskillende rasse groepe
- Bron 3D wys die mense se eise
- Enige ander relevante antwoord (2 x 2) (4)

3.4.2 *[Ondersoek bewyse in Bronne 3D en 3E – V2 – LU3; AS2]*
- Bron 3D wys mense wat luidrugtig en vasberade is – hulle dra plakkate
- Bron 3E wys mense wat geduldig op hulle leiers
- Verskil – albei foto's kon deur verskillende fotograwe geneem wees. (2 x 2) (4)

3.5.1 *[Interpretasie van bewyse – V2 – LU3; AS3]*
- Pan Afrikaniste het geglo Afrika behoort aan Swartmense
- Hulle wou nie gelyke regte met ander mense hê nie (2 x 2) (4)

3.5.2 *[Interpretasie van bewyse – V2 – LU3; AS3]*
- Dit het beteken dat die Nasionale Party sy mag moes opgee
- Dit het beteken dat die Nasionale Party sekere basiese regte moes deel
- Enige ander relevante antwoord (2 x 2) (4)

3.5.3 *[Evaluasie van bewyse – V2 – LU1; AS4]*
Stem saam
- Almal het die reg tot basiese onderwys
- Dit word deur die grondwet beskerm

OF

Stem nie saam nie
- Heeltemal teen demokrasie (2 x 1) (2)

3.6.1 *[Ondersoek inligting in Bronne 3A en 3C – V2 – LU1; AS4]*
- Alle griewe wat in Bron 3A genoem word , word in Bron 3C aangespreek
  Bv:. Die land sal verdeel word onder die wat dit bewerk:;Die deure van leer sal geopen wees; Daar sal werk wees (1 x 2) (2)

3.6.2 *[Ondersoek inligting in Bronne 3B en 3C – V2 – LU1; AS4]*
- Die mense sal regeer (1 x 2) (2)

(45)

3.7 **UITGEBREIDE SKRYWE**

3.7.1 *[Interpretaie, Analise en Sintese – V3 – LU3; AS2, 3 & 4]*

Kandidate moet die volgende in hulle antwoord insluit:

SINOPSIS
Kandidate moet wys hoe die Vryheidsmanifes die onregverdigheid van apartheid aangespreek het. Kandidate moet ook noem watter aspekkte van apartheid die manifes aangespreek het

HOOFASPEKTE

Inleiding: Kandidate moet standpunt inneem en dit regverdig.

UITBREIDING

- Ontmoeting by Kliptown en die opstel van die Vryheidsmanifes
- Eise van die mense –moet kan wys hoe dit apartheid uitgedaag het
    - Die mense sal regeer
    - Alle nasionale groepe sal gelyke regte hê
    - Die mense sal deel in die land se rykdom
    - Die land sal verdeel word onder die wat dit bewerk
    - Almal sal gelyk wees voor die gereg
    - Almal sal gelyke menseregte hê
    - Daar sal werk en sekuriteit wees
    - Die deure van leer en kultuur sal geopen wees
    - Daar sal huise, veiligheid en gerief wees
    - Daar sal vrede en vriendskap wees

- SAMEVATTING: Kandidate moet die argument saamvat met relevante voorbeelde.

Gebruik die matriks op bladsy 5 van hierdie document om die opstel te assesseer

3.7.2 *[Interpretasie, Analise en Sintese – V3 – LU3; AS2, 3 & 4]*

Kandidate behoort die volgende aspekte in hulle antwoord in te sluit..

- Ontmoeting by Kliptown en die opstel van die Vryheidsmanifes
- Eise van die mense – kandidate moet kan bewys hoe die eise in die manifes gebruik was om teen apartheid te veg.
    - Die mense sal regeer
    - Alle nasionale groepe sal gelyke regte hê
    - Die mense sal deel in die land se rykdom
    - Die land sal verdeel word onder die wat dit bewerk
    - Almal sal gelyk wees voor die gereg
    - Almal sal gelyke menseregte hê
    - Daar sal werk en sekuriteit wees
    - Die deure van leer en kultuur sal geopen wees
    - Daar sal huise, veiligheid en gerief wees
    - Daar sal vrede en vriendskap wees

Gebruik holistiese matriks om ‘n punt toe te ken.

VLAK 3	• Onttrek relevante inligting uit bronne • Handhaaf samehangende argument. Aanbieding logies en gestruktureed. • Bespreking goed beplan en saamgestel • Bespreking gebaseer op inligting uit al die bronne • Samevatting is goed gestruktureed.Gebruik inligting uit al die bronne	**Punte: 14 – 20**
VLAK 2	• Onttrek meestal relevantebewyse uit bronne • Mate van struktuur in bespreking • Tekens van samehang en logies vloei in bespreking • Onttrekte inligting het tot groot mate verband met die vraag • Gebruik bronne om tot ‘n gevolgtrekking te kom	**Punte: 7 – 13**
VLAK 1	• Kan nie relevante bewyse uit bronne onttrek nie • Bespreking bevat geen duidelike plan nie. Onsamehangend. • Gebruik bewyse uit bronne op ‘n baie elementere wyse om argument te vorm • Samevatting ontbreek	**Punte: 0 – 6**

(30)

[75]